

آزمونک درس یک دوازدهم

ردیف	سوالات	بارم
۱	در بیت زیر، کدام واژه به معنای «پایمرد» است؟ («شفیع مطاع نبی کریم قسیم جسیم نسیم و سیم»)	۰/۲۵
۲	در گروه کلمات زیر («غلط های املایی») را بیابید و شکل درست آن ها را بنویسید. («خلعت نوروزی- قبای سبزورق- قدوم موصم ربیع- حلیه جمال- سرور کاینات- مطاع و فرمانروا- تضرع و زاری- گناه فاهش- انابت و توبه- زیبا و قسیم»)	۰/۵
۳	در کدام عبارت، نقش دستوری کلمه نخست «مفعول» است؟ الف) دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین بپرورد. ب) بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت ج) دعوتش اجابت کردم و امیدش برآوردم.	۰/۲۵
۴	در کدام مورد «چون» پیوند وابسته ساز است؟ الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ ب) به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم، دامنی پرکنم هدیه اصحاب را	۰/۲۵
۵	در کدام بیت «حذف به قرینه معنایی» صورت نگرفته است؟ الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان؟ ب) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان رده که توام راه نمایی ج) کرم بین و لطف خداوند گار گنه بنده کرده است و او شرمسار	۰/۲۵
۶	در مصراع نخست کدام یک از ابیات زیر «که» پیوند وابسته ساز نیست؟ الف) از دست و زبان که برآید کز عهده شکرش به درآید؟ ب) بنده همان به که ز تقصیر خویش عذر به درگاه خدای آورد ج) ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی نروم جز به همان زه که توام راه نمایی د) چه غم دیوار امت را که دارد چون تو پشتیبان چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان	۰/۲۵

پاسخنامه سؤالات

۱- شفیع: شفاعت کننده، پایمرد

۲- موصم ← موسم / فاهش ← فاحش

۳- گزینه «ج» گزینه (الف) به دایه ابر بهاری فرموده: متمم / گزینه (ب) بوی گلم چنان مست کرد: نهاد / گزینه (ج) دعوت او اجابت کردم: مفعول

۴- گزینه «ب» (زیرا به معنای «وقتی که» است.)

۵- گزینه «ج» گزینه (الف) چه غم (است)، چه باک (است): حذف به قرینه معنایی / گزینه (ب) ملکا (با تو هستم): حذف به قرینه معنایی / گزینه (ج) گنه بنده کرده است و او شرمسار (است): حذف به قرینه لفظی

۶- گزینه «الف» (در گزینه (الف) کلمه «که» به معنای «چه کسی» و ضمیر پرسشی است و نقش مضاف الیه دارد: دست و زبان که، یعنی دست و زبان چه کسی؟)

ردیف	سوالات	بارم
۷	در هریک از موارد زیر، کلمات مشخص شده بیانگر کدام آرایه ادبی هستند؟ (الف) قَراش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد (ب) تا توانی به کف آری و به غفلت نخوری	۰/۵
۸	در مصراع «چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیان، واژه های «بحر، کشتیان و نوح» در مراعات نظیر خود چه آرایه ای را پدید آورده اند؟	۰/۲۵
۹	آرایه مشترک عبارت های زیر چیست؟ (الف) طاعتش موجب قربت است و به شکر اندرش مزید نعمت. (ب) عصاۃ تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته.	۰/۲۵
۱۰	قالب شعری ابیات زیر چیست؟ ای مرغ سحر! عشق ز پروانه بیاموز کان سوخته را جان شد و آواز نیامد این مدعیان در طلبش بی خیران اند کان را که خبر شد خبری باز نیامد	۰/۲۵
۱۱	موارد زیر را به نثر روان بازگردانید. ■ (الف) عاکفان کعبه جلالش به تقصیر عبادت معترف. ■ (ب) ورنه سزاوار خداوندی اش کس نتواند که به جای آورد	۰/۵ ۰/۵
۱۲	با توجه به عبارت «دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات در مهد زمین پیروند» مفهوم کلی عبارت چیست؟	۰/۲۵
۱۳	عبارت زیر در توصیف چیست؟ منظور از «تتمه دور زمان» چیست؟ (سرور کاینات و مفخر موجودات و رحمت عالمیان و صفوت آدمیان و تتمه دور زمان)	۰/۵
۱۴	در بیت «کرم بین و لطف خداوند گار / گنه بنده کرده است و او شرمسار، شرمندگی خدا را در چه امری می داند؟	۰/۲۵

پاسخنامه سؤالات

۷- (الف) استعاره (گوینده در ذهن خود چمن و سبزه را به فرش سبزرنگ تشبیه کرده و مشبّه را از کلام حذف کرده است.) (ب) مجاز (نان مجاز از رزق و روزی)

۸- تلمیح (یادآور سوار کردن همه قوم و دیگر حیوانات بر کشتی حضرت نوح (ع) و کشتیانی و هدایتگری این پیامبر در دریای طوفانی است.)

۹- آرایه سجع هماهنگی کلمات پایان جملات در حرف آخر یا وزن یا هر دو است. «قربت و نعمت، فایق و باسق، شده و گشته» ارکان سجع این دو عبارت هستند.

۱۰- قطعه (زیرا مصراع های زوج هم قافیه و ردیف هستند.)

۱۱- (الف) گوشه نشینان کعبه بزرگی خدا به کوتاهی از عبادت اقرار می کنند.
(ب) ■ و گرنه آن گونه که سزاوار خداوند است، هیچ کس نمی تواند شکر خدا را به جای آورد.

۱۲- رویش گیاهان بر روی زمین با بارش باران

۱۳- حضرت محمد (ص)، تتمه دور زمان: مایه تمامی و کمال گردش روزگاریا دوران رسالت پیامبری.

۱۴- نیامرزیدن و نبخشودن و عفو نکردن بنده
(به لطف و کرم خدا توجه کن که انسان مرتکب گناه شده و خدا شرمسار است که او نبخشاید و عفو نکند.

